TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20897
Tarih : 28.10.2026

52241

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de psikoloji bölümlerinin sayısı ve bu bölümlerden mezun olan öğrenci sayısı son yıllarda önemli ölçüde artarken psikologların istihdam olanakları aynı ölçüde gelişmemiştir. Üniversitelerdeki kontenjanların belirlenmesi, eğitim kalitesinin korunması, mezunların istihdam durumlarının izlenmesi ve uzmanlaşma olanaklarına eşit erişimin sağlanması, yükseköğretim politikalarının önemli sorumlulukları arasındadır.

Psikolog Kadroları Ortak Hareket Platformu tarafından hazırlanan Ekim 2026 tarihli Türkiye'deki Psikolog İstihdamına Yönelik Araştırma Raporu'nda, Yükseköğretim Kurulu verilerine dayanılarak psikoloji bölümlerindeki toplam öğrenci sayısının 2015–2016 öğretim yılında 24.713 iken 2024–2025 döneminde 51.689'a ulaştığı belirtilmektedir. Aynı dönemde yıllık mezun sayısının 3.066'dan 9.417'ye yükseldiği, son on yılda toplam 62.516 öğrencinin psikoloji bölümlerinden mezun olduğu ifade edilmektedir.

Mezun sayısındaki bu artışa rağmen kamu kurumlarında açılan psikolog kadrolarının sınırlı kalması, üniversite kontenjanlarının hangi ihtiyaç analizlerine göre belirlendiği sorusunu gündeme getirmektedir. Özellikle vakıf üniversitelerindeki programların kontenjanları, akademik kadro yeterlilikleri, uygulamalı eğitim olanakları ve mezunların istihdam durumları birlikte değerlendirilmelidir.

Diğer yandan psikoloji lisans mezunlarının klinik psikoloji alanında uzmanlaşabilmek amacıyla başvurdukları yüksek lisans programlarının ücretleri önemli bir sorun oluşturmaktadır. Vakıf üniversitelerinde uygulanan yüksek öğrenim ücretleri, ekonomik olanakları sınırlı olan mezunların uzmanlaşma fırsatlarına erişimini güçleştirebilmektedir. Devlet üniversitelerindeki kontenjanların yeterliliği, burs olanakları ve program ücretlerinin belirlenmesinde uygulanan denetim mekanizmaları bu açıdan önem taşımaktadır.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de 2026–2027 öğretim yılı itibarıyla psikoloji lisans eğitimi veren devlet ve vakıf üniversitesi sayısı kaçtır? Bu üniversitelerde toplam kaç psikoloji lisans programı bulunmaktadır?
2. 2015–2026 yılları arasında psikoloji bölümlerine ayrılan kontenjanlar, kayıt yaptıran öğrenci sayıları ve mezun sayıları yıllar itibarıyla kaçtır? Bu verilerin devlet ve vakıf üniversiteleri bakımından ayrı ayrı açıklanması mümkün müdür?

3. Psikoloji bölümlerinin kontenjanları belirlenirken mezunların istihdam olanakları, kamu kurumlarının personel ihtiyacı ve iş gücü piyasasındaki gelişmeler hangi ölçütlerle değerlendirilmektedir?
4. Psikoloji lisans mezunlarının istihdam durumlarına ilişkin Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen bir izleme çalışması bulunmakta mıdır? Mezunların ne kadarı kendi meslek alanlarında çalışmaktadır?
5. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında psikoloji bölümlerine yerleşen öğrencilerin en düşük ve en yüksek başarı sıraları kaçtır? Devlet ve vakıf üniversiteleri arasında nasıl bir farklılık bulunmaktadır?
6. Psikoloji bölümlerine başarı sırası koşulu getirilmesi konusunda herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi bilimsel ve akademik ölçütler esas alınmıştır?
7. Psikoloji lisans programlarında öğrenci başına düşen öğretim üyesi sayısı kaçtır? Akademik personel, uygulamalı eğitim, laboratuvar ve staj olanakları bakımından belirlenen asgari standartlar nelerdir? Bu standartları karşılamadığı tespit edilen program bulunmakta mıdır?
8. Türkiye'de klinik psikoloji alanında tezli ve tezsiz yüksek lisans eğitimi veren devlet ve vakıf üniversitesi sayısı kaçtır? Bu programların 2024, 2025 ve 2026 yıllarındaki kontenjanları ve kayıt yaptıran öğrenci sayıları kaçtır?
9. Vakıf üniversitelerinde klinik psikoloji yüksek lisans programları için 2025–2026 ve 2026–2027 öğretim yıllarında belirlenen öğrenim ücretlerinin en düşük, en yüksek ve ortalama tutarları ne kadardır? Bu ücretlerdeki yıllık artış oranları nelerdir?
10. Klinik psikoloji yüksek lisans programlarında tam burslu ve kısmi burslu öğrencilere ayrılan kontenjanlar kaçtır? Ekonomik olanakları sınırlı psikoloji mezunlarının lisansüstü eğitime erişimini artırmaya yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?